

РЕЗЮМЕТА

на публикации на доц. д-р Георги Петрунов,
представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „професор“
по професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за
културата, научна специалност „Социология (социология на девиантното
поведение и престъпността)“, обнародван в ДВ, бр. 1 от 05.01.2021 г.

Монография – хабилитационен труд:

Петрунов, Г. *Проституцията в България: социологически анализ*. София: ИК-УНСС, 2020, 355 стр. ISBN 978-619-232-389-9.

Монографията е структурирана в увод, шест глави, заключение, списък на графики, схеми и таблици, списък на използвана литература. Книгата има за цел да представи цялостен социологически анализ на проституцията в България, стъпващ на широка теоретична и емпирична база. Стремешът е да се постигне задълбочено разбиране на социалното явление и създаване на знание, необходимо за изграждане на адекватни публични политики спрямо него. За постигане на поставената цел се използват различни методи за набиране и анализ на информация, които са представени в методологическата част от увода. В него са изложени също актуалността и ограниченията на изследването, предложено е кратко обобщение на всяка от частите на монографията.

Първата глава е посветена на теоретичните дискурси за проституцията. Обсъдени са различни дефиниции и разбирания за явлението, в заключение на което е изведено авторското определение, използвано в монографията. Проследени са теоретичните дискусии за социалното значение на проституцията, започвайки от възгледи по темата на класици в социологията, преминавайки през идеите на влиятелни социални учени от втората половина на ХХ в. и разработки на съвременни европейски и американски социолози. Направен е критичен преглед на основните перспективи към проституцията – парадигмата на потисничество, парадигмата на овластяване и полиморфната парадигма. Анализирани са техните предимства и недостатъци, като е заявена авторската позиция социалното явление да бъде разглеждано в неговото многообразие, следвайки традициите на полиморфната парадигма.

Втора глава проследява историческото развитие на проституцията в България. Разделена е на четири части, всяка от които е посветена на определен период от българската история. Първата част обхваща времето преди Освобождението през 1878 г. В този период, въпреки че се откриват примери за проституция по българските земи, явлението не успява да се развие значително сред преобладаващо селското население с неговия строг патриархален морал. След Освобождението проституцията като типично градско явление бързо се разраства, което е представено във втората част на главата. В този период функционират публични домове и официално са регистрирани няколко хиляди проституиращи. Третата част от главата разглежда проституцията по време на социализма. Още в първите месеци след 9 септември 1944 г. са приети драстични мерки, които много сериозно ограничават явлението. След 60-те години постепенно настъпват значителни промени в социалистическия морал и проституцията започва бавно да се развива, основно в строящите се курорти и под контрола на службите за сигурност. Техният брой нараства значително в условията на аномия в постсоциалистическия период, който е разгледан в четвъртата част от главата, където е отразено и значението на организираната престъпност и използването на корупция за съществуване и разбиране на явлението. Следващите глави от монографията са посветени на проституцията в съвременна България.

В трета глава фокусът е върху проституиращите. Анализирани са типични профили, модели на включване, сигурност, доходи, насилие и други. Предложена е типологизация, приемаща, че многообразният свят на проституцията може да се разглежда като изграден от три основни стратификационни слоя – нисък, среден и висок. Анализирана е социалната мобилност – възходяща и низходяща – на проституиращи от различните слоеве. Представени са специфики на проституиращите във всеки слой, които ги отличават значително от останалите два слоя. В заключение на главата са изведени и систематизирани основни характеристики на проституиращите от трите слоя.

Четвъртата глава е посветена на т.нар. трета страна (по наложилата се терминология сред съвременни социолози), която се разполага между проституиращи и клиенти. В първата част на главата е представен анализ на нелегалния пазар и ролята на престъпните организации в него. В следващата част въз основа на анализ на набраната емпирична информация са конструирани модели на престъпни организации, които представляват различни хибридни форми, съчетаващи компоненти от утвърдените

модели за организиране на престъпността – кланов, йерархичен, мрежови, пазарен. Анализирани са организациите във всеки един от слоевете в света на проституцията – нисък, среден, висок. Изведени и подробно разгледани са типични организационни форми във всеки един от слоевете и отношения между сводници и проституиращи. Концепцията на Мишел Фуко за социалното устройство на организациите, надзора, разпределението на властта и контрола над телата в тях, са приложени при анализа на организационни форми от средния слой. Последната част от главата е посветена на използването на корупция, при която корумпираните представители на публичната власт са разгледани като невидими съучастници в престъпните организации.

Петата глава се фокусира върху клиентите на проституцията в България. Обсъждат се приблизителни оценки на техния брой. Представен е поглед към проституцията на клиенти, с които са проведени дълбочинни интервюта, групово дискусия и анализ на мнения от интернет форуми. Анализирани са мотиви за използване на такива услуги, тяхната достъпност, факторите за избор на проституираща, отношението на клиентите към тях и рисковете, които идентифицират при използване на платени секс услуги. Анализирани са профили на клиенти във всеки от трите слоя в света на проституцията. Разгледани са типични групи клиенти.

Последната глава от монографията е посветена на публичните политики спрямо проституцията. В първата част на главата са представени основни модели на публични политики, разделени в две групи – разрешителни и забранителни, във всяка от които са очертани по две подгрупи – регламентиращи и мълчаливо разрешителни и съответно преследващи проституиращите или клиентите. Във втората част от главата са анализирани действащите политики спрямо проституцията в България, които са изключително архаични и несъответстващи на съвременните обществени условия. Те поставят акцент, както показва и статистиката на осъдените лица с влезли в сила присъди и наложените им наказания, върху борбата с проституиращите. В третата част от главата са анализирани обществените нагласи към проституцията и политиките спрямо нея, въз основа на резултати от две национални представителни проучвания на общественото мнение, проведени по едни и същи въпроси през 2010 и 2020 г. В четвъртата част на главата са обсъдени възможни ефекти от моделите на публични политики в различните слоеве в света на проституцията. Последната част акцентира на необходимостта от създаване на публични политики основани на знание и предлага някои възможности в това отношение.

Анализът показва, че проституцията в България не е просто девиантно поведение, а значимо социално явление. Характеристики на българското постсоциалистическо общество, като широко разпространена бедност, дълбока криза на ценностите и доверието, високи нива на организирана престъпност и корупция, социалната хибридизация между публична власт, бизнес и престъпност, благоприятстват значителното му развитие. Необходимо е приемане на съответстващи на съвременните обществени условия публични политики.

Публикувана книга на базата на защитен дисертационен труд:

Петрунов, Г. *Организирана престъпност и публична власт в периода на преход*. София: ИК-УНСС, 2020, 280 стр. ISBN 978-619-232-337-0.

Монографията е структурирана в увод, три глави, заключение, приложение и списък на използвана литература. Книгата е базирана на разработен през 2006 г. дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ по специалност „социология“. Тя е насочена към изследване на процесите, при които публичната власт започва да губи публичния си характер, поради това, че от една страна, нейната видима, наистина публична част значително се стеснява, а невидимата ѝ част се разширява и усилва посредством връзките с организираната престъпност. Целта е да се изследват основни аспекти на процеса на социална хибридизация, на взаимно проникване и интегриране на властови и престъпни структури в периода на преход.

В първа глава се разглеждат основни теоретични аспекти на организирана престъпност. Представят се основни нейни характеристики и модели за организиране на престъпността. Проследява се линията на разгръщане на формите и фазите на моделите за координиране на престъпността, които са доминирали при обяснението на този социален феномен – кланов, йерархичен, мрежови и пазарен. Това показва, че самият феномен не е постоянна величина. Характерът на престъпната дейност се променя и затова се променя и организацията, което променя интерпретацията.

Във втора глава от монографията се обсъждат някои теоретико-методологически проблеми на изследванията на връзките между организирана престъпност и публична власт, които значително ограничават възможностите за изследване на посочените връзки. Представени са основни компоненти на една концептуална рамка за изследване на връзките между организирана престъпност и публична власт, която да улесни

изследването на формулирания проблем. За очертаване на такава рамка е разгледан процесът на социална хибридизация, предложен от Катанзаро по повод италианската мафия, при който публичната власт все повече съчетава законните механизми с прикрито, тайно използване на незаконни средства. Тайна и власт е друг компонент забелязан още от Макиавели, но пространно развит от Георг Зимел в неговата социология на тайната и тайните общества. Интерпретирайки идеите на немския социолог официалните властови структури в действителност могат да не са истинските властови структури, а да са фасадни, докато реалната власт се упражнява чрез тайните организации. Третият компонент на предложената концептуална рамка са изследвания на автори като Робърт Михелс с неговия железен закон за олигархията и Манкър Олсън с разпределителни коалиции и други идеи, които насочват към възникване и развитие на условията за свързване на организирана престъпност и публична власт в преходните общества. Специално внимание е отделено на зараждането на организирана престъпност през периода на преход и преки изследвания на връзките между политически и престъпни структури. В заключение е представено авторското разбиране за организирана престъпност, което се използва в монографията.

Трета глава е посветена на организираната престъпност в България. В първа част се представя критичен преглед на литературата, обособена в две групи - едната разглеждаща прехода, а другата организираната престъпност в страната. В резултат са направени редица изводи, сред които, че в литературата, акцентираща върху прехода, организираната престъпност е пренебрегната, а при литературата, посветена на престъпността, се подценява нейната роля в преходния период. В следваща част от главата се дискутират основни виждания относно възникването на организираната престъпност. Третата част на тази глава съдържа резултати от авторско емпирично социологическо изследване. Представя се особеното значение на спорта в логиката на организирането на престъпността в преходния период, социализацията и личностните особености на спортистите от силовите спортове, отношенията между спорт и власт по време на социализма, създаване, функции и модели на престъпни организации, ефекти от тяхното действие. Четвъртата точка на главата е посветена на теоретичното осмисляне на възникването на организирана престъпност в периоди на интензивни социални промени.

В заключението на монографията са представени основни изводи от направеното изследване.

Статии в списания, индексирани в световноизвестни бази данни:

Петрунов, Г. Развитие на антикорупционно образование в българските висши училища. *Стратегии на научната и образователна политика*, 2019, 27 (6): 567-579. ISSN 1314–8575 (Online), ISSN 1310–0270 (Print).

Антикорупционното образование е ключов компонент за противодействие на корупцията и неговото успешно внедряване във всички образователни степени става все по-важно. Политиките за антикорупционно образование се развиват активно през последните години както на международно, така и на национално ниво. Статията има за цел да изследва възможности за развитие на успешни стратегии на антикорупционно образование в българските висши училища. Представени са основни политики за антикорупционно образование, предлагат се конкретни модули, които да подпомогнат създаването на бъдещи учебни програми, и се представя пример за действаща инициатива – „Академия Антикорупция“ на УНСС.

Статии в списания с научно рецензиране и доклади в колективни томове:

Петрунов, Г. Възможни ефекти от публичните политики в света на проституцията в България, *Икономическа социология 4.0*, ИК-УНСС, 2016, 228-236. ISBN 978-954-644-872-9.

В текста се дискутират някои възможни ефекти от приложение на различните публични политики спрямо проституцията. Представена е картина на състоянието в света на проституцията, с различните слоеве на проявление, съществуващата правна рамка и нейното приложение през последното десетилетие. Разгледани са някои обвързаности на проституцията с организираната престъпност и корупцията. Въз основа на конструираната картина се обсъжда потенциалното въздействие на политиките, спрямо проституцията в България.

Петрунов, Г. Трафикът на хора: съвременна форма на робство, *Наука*, 2017, 5: 5-10. ISSN 0861-3362.

Статията разглежда престъплението „трафик на хора“, което има милиони жертви по света, а Източна Европа, и в частност България, са особено засегнати от проблема. В статията е представено сравнение на основните характеристики на

съвременното и робството в миналото. С оглед на увеличаващите се миграционни потоци в Европа и света се дискутират различията и приликите между трафика на хора и контрабандата на хора. Разгледани са основните модели за противодействие на трафика на хора и е изведена необходимостта от повече научни изследвания, които да станат основа за развитие на политики, основани на знание.

Петрунов, Г. Отнемане на активи от трафик на хора. *Научни трудове на УНСС*, 2018, 1: 95-110. ISSN 0861-9344.

Престъплението „трафик на хора“ е глобален проблем, генериращ огромни средства. Изхождайки от идеята, че възможностите за бързи и големи печалби са основен мотив за осъществяване на престъпления, статията се фокусира върху отнемането на активи от трафик на хора като ключов инструмент за противодействие на тази престъпна дейност. Въз основа на анализ на документи и статистическа информация, се прави извод, че българските специализирани институции все още използват твърде ограничено този инструмент, което ги лишава от ключови за ефективното противодействие на престъпността възможности.

Petrunov, G. Trafficking in human beings in the era of globalization. *Globalization and its Socio-economic Consequences*, University of Zilina, 2018, 807-813. ISBN 978-80-8154-249-7. ISSN 2454-0943.

През последните десетилетия паралелно с разширяване на глобализацията бързо нараства и трафикът на хора. Престъпните организации успяват да се възползват от засилените връзки между държавите в глобалната икономика и възможностите за трансгранично пътуване. В глобалната епоха нараства и видимостта на неравенствата между развити и развиващи се държави, което прави много хора, търсеци по-добър живот, уязвими на обещанията на трафиканти. Непрекъснатото търсене на т.нар. 3D работници – тези, които са готови да работят мръсна, опасна и тежка работа в развития свят – създава пазар за хора, приемащ формата на съвременно робство, даващ възможност на организираната престъпност да печели от развитието на глобализацията: проучванията показват, че над 20 милиона души в света са жертвите на трафик, а Международната организация на труда изчислява, че годишната печалба от съвременното робство се равнява на приблизително 150 милиарда долара. Целта на текста е да изследва връзките между глобализация и трафик на хора. Използваните методи са анализ на документи и данни от публикации по темата. Защитава се тезата,

че трафикът на хора не е резултат само от дейността на престъпници, а е продукт на социално-икономически условия в съвременния глобален свят и редица други фактори и условия с много по-дълбоки структурни измерения, които се дискутират в доклада.

Petrunov, G. Economic migration and labour trafficking from Bulgaria, Conference Proceedings Third International Scientific Conference ITEMA - Recent Advances in Information Technology, Tourism, Economics, Management and Agriculture, SKRIPTA International, Belgrade, 2019, 7-13. ISBN 978-86-80194-23-3. ISSN 2683-5991.

Икономическата миграция от постсоциалистическите държави към страните от Западна Европа е изключително интензивна. Това продължава да е така през второто десетилетие на XXI век. България не прави изключение от тази тенденция. В търсене на добре платени работни места и по-добър живот част от мигриращите българи се оказват въввлечени в схеми за трафик на хора и се превръщат в жертви на съвременната форма на робство. Този доклад разглежда трафика на хора от България към Западна Европа и по-специално трафика с цел трудова експлоатация. Методите, които се използват са анализ на документи и дълбочинни интервюта. Изследват се основни причини за включване в трафика на хора с цел трудова експлоатация, типичните проявления, начини за рекрутиране на жертвите, формите и икономическите сектори, в които те се експлоатират. Резултатите показват, че ключови фактори за развитие на миграция и трафик с цел трудова експлоатация са свързани със слабо икономическо развитие, високи нива на бедност и социално изключване, включително маргинализация на групи от обществото, липса на подходяща работа и трудова несигурност, високи нива на корупция и престъпност.

Petrunov, G. Risk-based approach in the prevention of money laundering. Conference Proceedings Fifth International Scientific-Business Conference LIMEN - Leadership, Innovation, Management and Economics: Integrated Politics of Research. Graz University of Technology, 2019, 53-58. ISBN 978-86-80194-26-4. ISSN 2683-6149.

Новите мерки за превенция на изпирането на пари, разработени на международно ниво в последните няколко години, правят рисковият подход съществен елемент от системата за противодействие на този престъпен феномен. Целта на доклада е да анализира новите тенденции в тази област. Разглеждат се накратко основни

документи, изграждащи рамка за недопускане използването на финансовата и икономическа система за целите на изпирането на пари. Проследявайки акцентите, които се поставят в тях се показва промяната във философията на политиките – от наказателни към превантивни, свързани с прилагане на рисков подход на различни нива. Дискутират се новите изисквания към бизнеса за прилагане на рисков подход при оценка нивото на риск от изпиране на пари при влизане във взаимоотношения с нови клиенти, необходимостта от тяхното наблюдение и контрол. Обсъждат се възможности за изграждане на цялостна, базирана на рисковия подход, програма за превенция на изпирането на пари.

Petrunov, G. Dangerous liaisons: corruption and money laundering in contemporary society. *Conference Proceedings Sixth International Scientific-Business Conference LIMEN - Leadership, Innovation, Management and Economics: Integrated Politics of Research*. Belgrade, Online-Virtually 2020.

Докладът се фокусира върху опасните обвързаности между две престъпни дейности, широко разпространени в съвременните общества – корупция и изпиране на пари. Двете престъпления имат сериозно отрицателно въздействие върху икономиките и обществата. Нещо повече обвързаностите между корупция и изпиране на пари допринасят за развитие на процеси на криминализиране на държавата. Анализират се основни характеристики на двете престъпления, представят се някои специфични връзки между тях и се извежда необходимостта от по-ефективно обвързване на политиките за борба с двете явления.

Студии в списания, индексирани в световноизвестни бази данни:

Petrunov, G. Elite Prostitution in Bulgaria: Experiences and Practices of Brokers. *Sexuality Research and Social Policy*, 2019, 16 (2), 239-250. Electronic ISSN 1553-6610, Print ISSN 1868-9884.

Студията се съсредоточава върху една специфична форма на висок клас проституция, която наричаме елитна. Клиентите при нея са представители на икономическия, политическия, спортния и престъпния елит, а проституиращите често са популярни личности – модели, манекени и други. Ключова роля при елитната проституция има фигурата на брокера, в чиято мрежа от контакти е затворена тази форма на проституция. Изследователският интерес в студията е насочен именно към

опита и перспективата на брокерите. Представени са резултати от емпирично изследване на брокери на елитна проституция, като са разгледани техните истории на включване, модел на работа, отношенията с проституиращите и клиентите, рекламните стратегии, които развиват брокерите и други. Въз основа на резултатите от изследването се дискутират типични характеристики на елитната проституция, нейният модус операнди и възможността да бъде повлияна от публични политики.

Студии в списания с научно рецензиране:

Петрунов, Г. Съвременни форми на робство и икономически неравенства. *Социологически проблеми*, 2019, 51 (2): 736-752. ISSN 0324-1572.

Още през XIX век започват усилия за категорично отхвърляне на робството и практиките, сходни на робство. Приети са няколко стотин международни документа, които имат за цел пълното ликвидиране на робството. Въпреки тези усилия, в последните десетилетия все по-често се откриват случаи, които имат ключови характеристики на робство. Те се развиват в условия на огромни неравенства, при които на единия полюс са няколко десетки свръхбогати, притежаващи огромна част от световното богатство, а на другия полюс се откриват не само бедни или дори социално изключени, а хора в положение, сходно на робство, включително в рамките на Европейския съюз. Статията има за цел да изследва форми на съвременно робство, което се прави върху примера на случаи на трафик на български граждани с цел просия. Въз основа на анализиранията емпирична информация се обсъждат някои характеристики на съвременното робство и се дискутират отношенията му с икономическите неравенства.

Петрунов, Г. Новите мерки за превенция на изпирането на пари. *Икономически и социални алтернативи*, 2020, 2: 106-117. ISSN 1314-6556.

Изпирането на пари е престъпление, което сериозно застрашава международната и националната сигурност. Интензивните усилия за противодействие на тази престъпна дейност продължават повече от три десетилетия. Все по-важно място сред тези усилия заемат превантивните мерки, с които са ангажирани широк кръг от задължени лица. Стремeжът към усъвършенстване на превенцията на изпирането на пари намира израз в периодична промяна на нормативните изисквания. Студията разглежда най-новите

мерки за превенция на изпирането на пари, които са резултат от приемането на две нови директиви от Европейския парламент и Съвета на Европа съответно през 2015 г. и 2018 г., както и на приемането на изцяло нова правна рамка в България през 2018 г. и нейните изменения от края на 2019 г. Изследвано е престъплението изпиране на пари, развитието на неговото противодействие и са представени основни елементи от новите мерки за превенция на изпирането на пари на европейско и национално ниво.

Петрунов, Г. Ненужната политика към проституиращите в България. *Социологически проблеми*, 2020, 52 (1): 121-142. ISSN 0324-1572.

Студията разглежда действащите политики към проституцията в България. Въз основа на емпирично изследване е очертана картина на явлениято, представени са различните слоеве в света на проституцията, форми на проявление, връзката с организираната престъпност и корупцията. Анализирани са съществуващото законодателство и неговото приложение през последните десетилетия. Установява се, че законодателството, отнасящо се до проституцията в България, е архаично и неадекватно на съвременните условия. Основният извод е, че действащата политика към проституиращите позволява negliжиране на реалните проблеми. Фокусът на политиките трябва да бъде преместен от проституиращите към сводниците, трафикантите на хора и организираната престъпност. Дискутират се възможни ефекти от приложение на различни публични политики спрямо проституцията.

Университетски учебници:

Петрунов, Г. Икономически организации и мрежи. В: *Икономическа социология*. ИК-УНСС, 2017. ISBN 978-619-232-017-1.

Главата представя шеста тема от учебник, предназначен за студенти от първи курс в различни професионални направления в УНСС, изучаващи общоуниверситетската дисциплина „Икономическа социология“. В главата се представят основни форми на човешки обединения – социални групи и организации. За илюстрация на различните теоретични идеи, обсъдени в главата, се предлагат конкретни примери на икономически организации и мрежи.

Разглеждат се основните характеристики на формалните икономически организации. Представя се бюрократичният модел на Макс Вебер, изброяват се

елементите на идеалния тип бюрокрация и значението, което изследванията на немския социолог имат за разбиране на организациите. Обобщени са някои негативни последици от бюрократичния тип организации, които наред с рационалния начин за постигане на ефективност при изпълнение на целите имат и друго лице, свързано с дисфункции и неформалност. Представени са и идеите на Робърт Михелс за железния закон на олигархията и на Георг Зимел за тайните организации.

В допълнение на класическите концепции в полето на социология на организациите е отделено място на по-нови идеи на автори, като Роналд Бърт и Ричард Суедберг. Студентите се запознават с фирмите и транснационалните компании. Представени са теории като зависимостта от ресурси, екология на населението и новия институционализъм, както и идеята на Джордж Ритцер за „макдоналдизация“ на обществото. Проследяват се промените в съвременните формални организации, включително промяната от строги бюрокрации към гъвкави мрежи.

Пространно внимание е отделено на икономическите организации като мрежи. Представена е перспективата на социално мрежовия подход. Разгледани са, както мрежите в организациите, така и мрежите между различни организации.

Главата завършва с въпроси за самоподготовка, чиито отговори обобщават най-важното, което студентите трябва да научат от представения материал.

Петрунов, Г. Неформална икономика. В: *Икономическа социология*. ИК-УНСС, 2017. ISBN 978-619-232-017-1.

Главата представлява десета тема в учебник, предназначен за първокурсници, които изучават университетския курс по „Икономическа социология“ в УНСС. Разисква се появата и развитието на идеята за неформална икономика, различни дефиниции, използвани от изследователи и международни организации, нейната същност и форми на проявление. Разглеждат се отношенията между формална и неформална икономика. Обсъждат се три основни елемента, изграждащи неформалната икономика – нерегистрирана (домашна), недеklarирана (сива), криминална (черна) икономика. Обобщават се основни фактори за развитие на неформалната икономика, разработени от български и чуждестранни изследователи.

Представят се основни методи за измерване на мащаба на неформални икономически дейности, разделени в две категории – преки и косвени, както и развиваните през последните години комплексни методи. Преките методи, които се

представят са: изследване на неформалните икономически действия на отделни икономически субекти; изследвания на бюджета на времето; изследвания на неспазване на данъчното законодателство; изследване на отделни случаи. Преки методи, които са разгледани са и виктимизационни изследвания и изследвания на цигарените кутии при проучвания на контрабандата на тютюневи изделия. Представените косвени методи са: монетарни подходи; трансакционен метод; отклонения на дохода от разхода; отклоненията на реалната от официалната заетост; съпоставяне на разходите на домакинствата с приходите им; използване на заместваща променлива; метод на огледална статистика. Обсъдени са комплексни методи – композитни индекси и моделни методи, които са разработени в опит да преодолеят недостатъците на преките и косвените. Примери са представени от изследвания на неформалната икономика, проведени от австрийския професор по икономика Фридрих Шнайдер.

Специално внимание е отделено на неформалната икономика в България и развитието ѝ в исторически план. Детайлно с примери от редица конкретни изследвания са разгледани характеристики и основни проявления на домашната, сивата и криминалната икономика.

Главата, посветена на неформалната икономика, също завършва с въпроси за самоподготовка.

Петрунов, Г. Придобиване на незаконно имущество (Предговор, Част 1: 1.1-1.3). В: *Противодействие и отнемане на незаконно придобито имущество*. София: ИК-УНСС, 2019. ISBN 978-619-232-264-9.

В началото на учебника са въведени накратко промените в мерките за отнемане на незаконно придобито имущество в новото българско законодателство, което е в сила от 2018 г. С тяхното приемане значително са променени мерките за противодействие и отнемане на незаконно придобито имущество.

В първата част от учебника се обсъжда понятието „незаконно придобито имущество“ и се посочва, че за него липсва точно разписана дефиниция в законите на страната, въпреки че се използва в българското законодателство от години. Разглеждат се различни дефиниции и се представя разбирането, което авторите възприемат в учебника. Незаконно придобито имущество обобщава по подходящ начин, както гражданскоправната материя, свързана с отнемане в полза на държавата на такова имущество, така и материята за противодействие на изпирането на пари.

Дискутират се дейности, от които или заради които може да се придобие незаконно имущество и от широкия кръг престъпления, административни нарушения, граждански деликти се очертават три, които се обсъждат по-подробно. Те са разгледани като примери за основни източници за придобиване на незаконно имущество – корупция, дейности характерни за организираната престъпност и различни икономически измами.

В третата точка от първата част на учебника се представят някои аспекти на въздействието на незаконно придобитото имущество върху икономиката и обществото. Обръща се внимание на това, че незаконно придобитото имущество оказва изключително негативно въздействие при опитите за утвърждаване на върховенството на правото, изграждането на ефективни демократични институции, постигане на официално обявени цели в редица сфери – правосъдие, вътрешни работи, икономика и други.

Първа глава от учебника завършва с обобщение на най-важното от представената тема, което може да бъде проверено и затвърдено чрез отговор на изведените въпроси за проверка на знанията.

Петрунов, Г. Противодействие на изпирането на пари (Част 2: 2.1-2.2). В: *Противодействие и отнемане на незаконно придобито имущество*. София: ИК-УНСС, 2019. ISBN 978-619-232-264-9.

Текстът представлява първите две точки от втора част на учебника, посветен на противодействието и отнемането на незаконно придобито имущество. В тях е поставен основен акцент на превантивните мерки срещу изпирането на пари, които са в сила след 2018 г. Тогава на национално ниво са приети изцяло нов Закон за мерките срещу изпирането на пари и Правилник за неговото приложение, а на европейско ниво е приета, т. нар. Пета директива срещу изпирането на пари (Директива (ЕС) 2018/843 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за изменение на Директива (ЕС) 2015/849 за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за изменение на директиви 2009/138/ЕО и 2013/36/ЕС).

Накратко се представя възникването и развитието на идеята за изпирането на пари, характерните му особености, етапи и неговото обособяване като самостоятелно престъпление, изискващо специални превантивни мерки за недопускане на незаконно

имущество в легалната финансова и икономическа система. Разгледани са основни моменти в историческото развитие на политиките на национално и международно ниво в областта на превенцията на изпирането на пари.

Представени са различните мерки, въведени с новото законодателство в областта на превенцията на изпирането на пари. Разгледани са комплексната проверка на клиентите с общите условия, опростена и разширена проверка, особеностите на работа с видни политически личности, рисковия подход в превенцията на престъпната дейност, събиране, съхраняване и разкриване на документи, данни и информация, някои аспекти на контрола върху дейността на задължените лица.

S U M M A R I E S

of publications by Associate Professor Georgi Petrunov, PhD

submitted for participation in competition for the academic position „Professor“ in professional field 3.1. Sociology, anthropology and cultural sciences, scientific specialty „Sociology (Sociology of deviant behavior and crime)“, published in SG, iss. 1/05.01.2021

Monograph – Habilitation work:

Petrunov, G. *Prostitution in Bulgaria: A Sociological Analysis*. Sofia: PC-UNWE, 2020, 355 p. ISBN 978-619-232-389-9.

The monograph is structured in an introduction, six chapters, conclusion, a list of graphs, diagrams and tables, and references. The book aims to present a comprehensive sociological analysis of prostitution in Bulgaria, drawing upon a broad theoretical and empirical basis. The study seeks to provide an in-depth understanding of the social phenomenon and thus to create a body of knowledge that can aid the development of adequate public policies on prostitution. To achieve this goal, various methods for data collection and analysis are employed, which are described in the methodological part of the introduction. The introduction outlines the relevance and the limitations of the study, and offers a brief summary of each part of the monograph.

The first chapter is devoted to the theoretical discourses on prostitution. A number of definitions and interpretations of the phenomenon are discussed, from which the author's own definition is derived and further explored in the monograph. The chapter traces the theoretical notions of the social significance of prostitution, starting with the classical readings in sociology, through the ideas of influential social scientists from the second half of the twentieth century, to the work of contemporary European and American sociologists. A critical review of the main perspectives on prostitution - the paradigm of oppression, the paradigm of empowerment, and the polymorphous paradigm – is offered. Analyzing their merits and shortcomings, the author formulates his own position, arguing that the social phenomenon should be understood in its diversity, within the traditions of the polymorphous paradigm.

Chapter two traces the historical development of prostitution in Bulgaria. The chapter is divided into four parts, each of which is dedicated to a certain period of Bulgarian history.

The first part covers the period before the Liberation in 1878. During this period, although examples of prostitution are documented in the Bulgarian lands, the phenomenon fails to take roots among the predominantly rural population with its strict patriarchal morality. After the Liberation, prostitution as a typical urban phenomenon enjoys rapid growth; this is the topic of the second part of the chapter. During this period, brothels come into existence and several thousand prostitutes are officially registered. The third part of the chapter deals with prostitution during socialism. Already in the first months after September 9, 1944, drastic measures are adopted, which severely restrict the spread of prostitution. After the 1960s, significant changes in socialist morality take place, and prostitution slowly emerges, concentrating mainly in the newly built resorts and under the control of the security services. The spread of prostitution reaches new heights in the conditions of anomie in the post-socialist period; this topic is discussed in the fourth part of the chapter, emphasizing also the role of organized crime and corruption for the existence and understanding of the phenomenon. The subsequent chapters of the monograph are devoted to prostitution in contemporary Bulgaria.

Chapter three focuses on the prostituted. Typical profiles, patterns of involvement, safety, incomes, violence and others topics are analyzed. A typology is proposed, according to which within the diverse sphere of prostitution three main strata or layers can be distinguished, that is, lower, middle, and upper. The social mobility – upwards or downwards - of the prostituted from different strata is analyzed. The specific characteristics of the prostituted in each layer are presented, in comparison to the other two layers. By way of conclusion, the chapter sums up and systematizes the main characteristics of the prostituted from the three layers.

The fourth chapter is dedicated to the so-called third party (as currently referred to in sociology), the intermediary between the prostituted and the clients. The first part of the chapter examines the illegal market and the role of criminal organizations in it. Drawing upon an analysis of the empirical information, the next part proposes various models of criminal organizations, described as hybrid forms which combine components of already existing models of the organization of crime, i.e. clan, hierarchical, network, market. The organization in each of the strata of prostitution (lower, middle, and upper), is explored. The typical forms of organization in each of the strata and the relations between pimps and the prostituted are examined in detail. The analysis of organizational forms in the middle level steps upon Michel Foucault's conception of the social structure of organizations, supervision, distribution of power and control over the bodies. The last part of the chapter is devoted to the uses of

corruption, through which corrupt public officials come to be invisible accomplices in the criminal organizations.

Chapter five focuses on the clients of prostitution in Bulgaria. Estimates of their number are proposed. The chapter also presents their views of prostitution, gathered through in-depth interviews, a group discussion, and analysis of opinions from Internet forums. The motives for using sex services, their accessibility, the factors determining the choice of a prostitute, the attitudes of the clients towards the prostituted, as well as the risks they identify in using paid sex services are analyzed. Client profiles in each of the three strata of prostitution are outlined, and typical groups of customers are presented.

The final chapter of the monograph is devoted to public policies regarding prostitution. The first part of the chapter presents the main models of public policies, divided into two groups - permissive and prohibitive, each of which is further subdivided into two groups: on the one hand, regulatory and tacitly permissive policies, and those criminalizing the prostituted or the clients, on the other hand. The second part of the chapter focuses on the current prostitution policies in Bulgaria, which are extremely archaic and detached from the social environment. As the statistics of convicted persons with effective sentences and the types of sentences imposed indicate, the policies are directed against the prostituted themselves. The third part of the chapter analyzes the public attitudes towards prostitution and the respective policies, based on the results of two nationally representative opinion polls (with the same set of questions) conducted in 2010 and 2020. The fourth part of the chapter discusses the potential effects of various models of public policies related to the three strata of prostitution. The author emphasizes the need to create evidence-based public policies and offers some relevant proposals in this regard.

The analysis indicates that prostitution in Bulgaria is not a deviant behavior, but a significant social phenomenon. Bulgarian post-socialist society, which is characterized by widespread poverty, deep crisis of values and public trust, high levels of organized crime and corruption, social hybridization between official power, business and crime, has certainly contributed to this state of affairs. It is therefore necessary to adopt public policies which respond to the social conditions of contemporary society.

Published book on the basis of defended dissertation:

Petrunov, G. *Organized Crime and Public Power in the Transition Period*. Sofia: PC-UNWE, 2020, 280 p. ISBN 978-619-232-337-0.

The monograph is structured as follows: an introduction, three chapters, a conclusion, an appendix and a bibliography. The book is a revised version of the author's doctoral dissertation in sociology, originally written in 2006. The monograph explores the processes in which public power gradually loses its public character; on the one hand, its visible, truly public part is significantly reduced, while the invisible part is expanded and strengthened through the links with organized crime. The book aims to study the key elements in the process of social hybridization, of the mutual infiltration and integration of power and criminal structures in the transition period.

The first chapter discusses the main theoretical aspects of organized crime, its key characteristics and models of organization. The evolution of the forms and phases within varying models for the coordination of crime is described, focusing on the dominant conceptualizations of this social phenomenon. This itself is an indication that organized crime is not a fixed and rigid phenomenon. As the nature of criminal activity changes, so does the organization of crime, and, accordingly, the framework of its interpretation.

Chapter two delves into theoretical and methodological problems specific to the research of the links between organized crime and public power, which significantly limit the possibilities for studying these links. The main components of a conceptual framework for studying those links are presented, which could facilitate future research. This framework builds upon the process of social hybridization as conceived by Catanzaro with respect to the mafia, whereby public authorities increasingly merge legal mechanisms with a covert, secret use of illegal means. Secrecy and power is another element, first described by Niccolò Machiavelli, but extensively elaborated by Georg Simmel in his sociology of secrecy and secret societies. Interpreting the ideas of the German sociologist, we see that the official power structures may not actually be the real power structures, but only a facade, while the real power is exercised through secret organizations. The third component of the proposed conceptual framework comes from authors such as Robert Michels and his „Iron Law of Oligarchy” and Mancur Olson's distributional coalitions, along with other ideas that point to the emergence and development of a conducive environment for linking organized crime and public power in societies in transition. Special attention is paid to the emergence of organized crime during the transition period and the links between political and criminal structures. In

the conclusion, the author proposes a working definition of organized crime, which is referred to in the monograph.

The third chapter is dedicated to organized crime in Bulgaria. The first part presents a critical review of the available literature, divided into two groups - one examining the transition, and the other organized crime in the country. The review allows for important conclusions, namely, that in the literature focusing on the transition period, organized crime is neglected, while in the literature on crime, its role in the transition period is underestimated. The next part of the chapter discusses the main concepts of the emergence of organized crime. The third part presents the results of an empirical sociological study conducted by the author. The special role of sports within the logic of organizing crime in the transition period is described; analyzed are also the socialization models and personality traits of athletes practicing heavy sports; the relationship between sports and public power during socialism; the formation, functions, and models of criminal organizations and the effects of their actions. The fourth section of the chapter focuses on the conceptualization of the emergence of organized crime in periods of intense social transformations.

The monograph ends with a summary of the main arguments and ideas resulting from the study.

Articles in journals indexed in world renowned databases with scientific information:

Petrunov, G. (2019). Development of Anticorruption Education in Bulgarian Universities. *Strategies for Policy in Science and Education*, 27 (6): 567-579. ISSN 1314–8575 (Online), ISSN 1310–0270 (Print).

Anticorruption education is a key component in counteracting corruption, and its successful inclusion at all levels of education is becoming increasingly important. Policies for anticorruption education are becoming frequently proposed in documents in recent years, both on an international level, as well as on a national level. This article aims to explore the opportunities for developing successful strategies for anticorruption programs in Bulgarian higher education. The main policies for anticorruption education, concrete topics for developing of future educational programs, and the Anticorruption Academy initiative at the University of National and World Economy are presented.

Articles published in journals with scientific reviewing or reports published in edited collective volumes:

Petrunov, G. Possible effects of public policies in the world of prostitution in Bulgaria. *Economic Sociology 4.0*, PK-UNWE, 2016, 228-236. ISBN 978-954-644-872-9

The article discusses the potential impact of different public policies on prostitution, based on an examination of the phenomenon of prostitution and its various levels, the applicable legal framework and its implementation. The links between prostitution, corruption and organized crime are also analyzed. Drawing upon the analysis, the article looks at the expected effects of public policies on prostitution in Bulgaria.

Petrunov, G. (2017). Trafficking in Human Beings – Contemporary Form of Slavery. *Science*, 5: 5-10. ISSN 0861-3362

This paper explores the crime „trafficking in human beings“ which has millions of victims all over the world. Eastern Europe, in particular Bulgaria, are especially affected by the problem. In the text a comparison of the main characteristics of modern and old slavery are presented. In regard to increased migration flows in Europe and in the world the differences and similarities between human trafficking and human smuggling are discussed. The main models for counteraction of trafficking of human beings are presented. It is stressed the need for more scientific studies which to build the basis for development of knowledge-based public policies.

Petrunov, G. (2018). Asset Forfeiture from Human Trafficking. *Research Papers of UNWE*, 1: 95-110. ISSN 0861-9344.

Human trafficking is a global problem generating huge illicit incomes. Based on the notion that the opportunities for fast and large profits are the main drive for committing crimes, in this article we focus on the asset forfeiture from trafficking of human beings as an efficient tool to fight this criminal business. Using secondary analysis of documents and statistical data we come to the conclusion that the application of this instrument is still very limited in the practice of the Bulgarian law-enforcement institutions. The insufficient institutional application in turn deprives the state of key weapon in the arsenal, aimed to effectively combat crime.

Petrunov, G. Trafficking in human beings in the era of globalization. *Globalization and its Socio-economic Consequences*, University of Zilina, 2018, 807-813. ISBN 978-80-8154-249-7. ISSN 2454-0943.

In parallel with the rise in globalization, over the last few decades, human trafficking has been rapidly increased. Criminal organizations manage to benefit from strengthened links between states in the global economy and the opportunities for cross-border travel. In the global era, the increasing visibility of inequalities between developed and developing countries makes citizens aspiring for a better life more vulnerable to traffickers. The insatiable demand for so called „3D” workers – those willing to perform dirty, dangerous, and demeaning work in the developed world – creates a market for human beings, taking on the form of modern-day slavery and enabling organized crime to profit on the wayside of globalization: studies indicate that over 20 million people in the world suffer as victims of human trafficking, and the International Labor Organization calculates that the annual profit from modern-day slavery is equivalent to 150 billion dollars. The purpose of this article is to explore the relationship between globalization and human trafficking. The article draws upon desk research, analysis of documents and data from publications on the topic. The main findings are that human trafficking is not simply the result of criminal actions, but is in fact a socio-economic consequence of many factors and conditions with much deeper structural dimensions.

Petrunov, G. Economic migration and labour trafficking from Bulgaria, *Conference Proceedings Third International Scientific Conference ITEMA - Recent Advances in Information Technology, Tourism, Economics, Management and Agriculture*, SKRIPTA International, Belgrade, 2019, 7-13. ISBN 978-86-80194-23-3. ISSN 2683-5991.

Economic migration from the post-socialist countries to the countries of Western Europe continues to be a highly dynamic process, with large migration flows marking the second decade of the 21st century. Bulgaria is no exception to this trend: thousands of Bulgarians each year migrate to Western European countries. In search of well-paying jobs and a better life, some of them find themselves trapped in trafficking schemes and fall victim to the modern form of slavery. This report explores trafficking in human beings from Bulgaria to Western Europe, and in particular trafficking for the purpose of labor exploitation. The research methods used include analysis of cases and in-depth interviews. The report examines

the main reasons for involvement in labor trafficking, typical trafficking practices, recruitment methods, and the various forms and economic sectors in which the victims are exploited. Among the key factors for migration and labor trafficking the research highlights weak and slow economic development, high levels of poverty and social exclusion coupled with the marginalization of social groups, lack of adequate work and job insecurity, high levels of crime.

Petrunov, G. Risk-based approach in the prevention of money laundering. *Conference Proceedings Fifth International Scientific-Business Conference LIMEN - Leadership, Innovation, Management and Economics: Integrated Politics of Research. Graz University of Technology, 2019, 53-58. ISBN 978-86-80194-26-4. ISSN 2683-6149.*

New compliance regulations developed in the past several years by international organizations for tackling money laundering emphasize the risk-based approach as a critical element in the prevention of the crime. This article elaborates on the new trends in this field. The first section looks at the main documents underlying the legal framework set in place to protect the financial system from being used for money laundering purposes. Highlighting key concepts in the selected documents, the article reveals important changes in the philosophy backing up anti-money laundering policies: from sanctioning to prevention through the application of risk assessment. In this context, the article further discusses the requirements for businesses to follow a risk-based approach in evaluating the risk of money laundering in establishing business relationships with new customers; the need to monitor and control these relationships. Specific steps are proposed to design a comprehensive risk-based anti-money laundering program.

Petrunov, G. Dangerous liaisons: corruption and money laundering in contemporary society. *Conference Proceedings Sixth International Scientific-Business Conference LIMEN - Leadership, Innovation, Management and Economics: Integrated Politics of Research. Belgrade, Online-Virtually 2020*

The report analyzes the dangerous links between two criminal activities that are widespread in contemporary societies, corruption and money laundering. The spread of both crimes has a serious negative impact on economies and societies. Moreover, the links between corruption and money laundering contribute to the criminalization of the state itself. The report describes the main characteristics of each criminal activity, focusing on the specific

connections between them, and argues for the need of effective integrated counteraction policies.

Studies published in journals indexed in world renowned databases with scientific information:

Petrunov, G. Elite Prostitution in Bulgaria: Experiences and Practices of Brokers. *Sexuality Research and Social Policy*, 2019, 16 (2), 239-250. Electronic ISSN1553-6610, Print ISSN1868-9884.

The article focuses on a specific form of high-end prostitution, referred to as elite prostitution. Its clients are representatives of the economic, political, sports, and criminal elite, and prostituted are often popular figures, such as models and dancers. A key actor in elite prostitution is the broker, whose network of contacts encloses this form of sex for sale. The primary interest of this paper is precisely the experience and perspective of the brokers. Presented are the results of empirical research with elite prostitution brokers in Bulgaria, examining their histories of entering elite prostitution, business models, relations with prostituted and clients, and the brokers' advertising strategies. Drawing upon the results of the study, the author discusses the typical characteristics of elite prostitution, its modus operandi, the significant role of brokers in this segment, and its potential to be influenced by public policies related to prostitution.

Studies published in journals with scientific reviewing

Petrunov, G. Contemporary Forms of Slavery and Economic Inequalities. *Sociological Problems*, 2019, 51 (2): 736-752. ISSN 0324-1572.

Modern societies, as early as the nineteenth century, struggle to reject slavery and practices similar to slavery. Hundreds of international documents have been adopted aimed at the complete eradication of slavery. Despite these efforts, we are witnessing a growing number of incidents that have key characteristics of slavery in recent decades. They emerge in the face of enormous inequalities, in which at one pole are several dozen excessively rich, possessing a large part of the world's wealth, and at the other pole are not only the poor or socially excluded, but people in a position similar to slavery, including within the European Union. The purpose of this article is to investigate forms of modernday slavery, based on

three cases of trafficked Bulgarian citizens for forced begging. Drawing upon the empirical information, various features of contemporary slavery are discussed as well as its relations with economic inequalities.

Petrunov, G. New Measures for the Prevention of Money Laundering. *Economic and Social Alternatives*, 2020, 2: 106-117. ISSN 1314-6556.

Money laundering poses serious threats to international and national security. The past three decades have been marked by intense efforts to combat the crime. Increasingly important in this respect are prevention measures that engage a wide range of reporting entities. The need for more effective prevention of money laundering has led to periodic changes in the regulatory framework. This article focuses on the latest measures for money laundering prevention that were introduced with the adoption of two new directives by the European Parliament and the Council of Europe in 2015 and 2018, respectively, as well as the entirely new legal framework introduced in Bulgaria in 2018 and its follow-up amendments at the end of 2019. The article analyzes various aspects of the crime and the evolution of the counteracting approaches, and highlights major new elements of the most recent measures for the prevention of money laundering at European and national level.

Petrunov, G. The Unnecessary Policy on Prostitutes in Bulgaria. *Sociological Problems*, 2020, 52 (1): 121-142. ISSN 0324-1572.

The article examines the existing policies on prostitution in Bulgaria. Drawing upon empirical data, the text presents a broad taxonomy of prostitution, delineating the various forms of its manifestation, as well as the links of prostitution to organized crime and corruption. An overview of the legislation on prostitution and case law over the past decades shows that it is obsolete and no longer serves a useful purpose. The article argues that the current provisions on prostitution are entirely inadequate. Applying anachronistic legal statutes in effect neglects the underlying acute real issues. Policies should instead be focused on the pimps, the human traffickers and organized crime. Possible effects of implementation of alternative regulatory frameworks on prostitution in Bulgaria are discussed.

University textbooks:

Petrunov, G. „Economic organizations and networks.” In: *Economic Sociology*. Sofia: PC-UNWE. 2017. ISBN 978-619-232-017-1.

The chapter is written for a textbook intended for first-year students from various professional fields at the University of National and World Economy, enrolled in the „Economic Sociology“ course. The chapter (number six in the textbook) presents the main forms of human associations, social groups and organizations. To illustrate the various theoretical ideas discussed in the chapter, specific examples of economic organizations and networks are given.

The main characteristics of formal economic organizations are considered. Max Weber’s bureaucratic model is presented, discussing the elements of the ideal type of bureaucracy and the significance that the research of the German sociologist has for understanding organizations. Some of the negative consequences of the bureaucratic type of organizations are analyzed, which, despite the rational way to achieve efficiency in fulfilling their objectives, are also associated with dysfunctionality and informality. The chapter also presents Robert Michels’ iron law of the oligarchy and Georg Simmel’s secret societies.

In addition to the classical concepts in the field of sociology of organizations, the chapter also discusses more recent authors such as Ronald Burt and Richard Swedberg. Examples of companies and multinational companies are given; theories such as resource dependence, population ecology, and new institutionalism are analyzed, as well as George Ritzer’s idea of the „macdonaldization“ of society. The changes in modern formal organizations are outlined, such as the transition from rigid bureaucracies to flexible networks.

Extensive attention is paid to economic organizations as networks. The perspective of the social network approach is described. The chapter discusses both networks within the organizations and networks between different organizations.

At the end of the chapter students can find self-study questions, reviewing the most important content discussed.

Petrunov, G. „Informal economy” In: *Economic Sociology*. Sofia: PC-UNWE. 2017. ISBN 978-619-232-017-1.

The chapter is written for a textbook for first-year students enrolled the in Economic Sociology course at the University of National and World Economy. The chapter discusses the emergence and development of the idea of informal economy, various definitions proposed by researchers and international organizations, its nature and forms of manifestation. The relationships between formal and informal economy are examined. Three main elements that make up the informal economy are discussed - unregistered (domestic), undeclared (gray), criminal (black) economy. The main factors for the development of the informal economy, as proposed by Bulgarian and foreign researchers, are described.

The chapter also focuses on main methods for measuring the scale of informal economic activities, divided into two categories - direct and indirect, as well as more complex methods developed in recent years. Direct methods include study of the informal economic activities of individual economic entities; time budget research; research on non-compliance with tax legislation; case study. Other direct methods described are victimization research and research of cigarette boxes in studies of tobacco smuggling. The indirect methods presented are: monetary approaches; transaction method; discrepancies between income and expenditures; discrepancies between the real from the official employment rates; comparing the expenditures of households with their income; use of a replacement variable; method of mirror statistics. Complex methods are also discussed - composite indices and modelling methods, which are an attempt to overcome the shortcomings of the direct and indirect methods. Examples include studies of the informal economy conducted by the Austrian professor of economics Friedrich Schneider.

Special attention is paid to the informal economy in Bulgaria and its historical development. The characteristics and main manifestations of the domestic, gray and criminal economy are examined in detail with examples from a number of case studies.

The chapter ends with review questions.

Petrunov, G. *Acquiring Illegal Assets (Introduction, Part 1: 1.1-1.3)*. In: *Counteraction and Confiscation of Illegally Acquired Property*. Sofia: PC-UNWE. 2019. ISBN 978-619-232-264-9.

The Introduction reviews the recent changes in the measures for confiscation of illegally acquired property in the new Bulgarian legislation, in force since 2018. With their

adoption the counteraction and confiscation of illegally acquired property in the country has significantly changed.

The first part of the textbook is devoted to the concept of „illegally acquired property“, pointing out that there is no precise definition, although it has been used in Bulgarian legislation for years. Various definitions are described, as well as the working definitions proposed by the textbook authors. The concept of illegally acquired property reflects in an appropriate manner both the civil law provisions regarding the confiscation of such property in favor of the state, as well as criminal law provisions regarding the counteraction of money laundering.

Various activities are discussed from which or for which illegal property can be acquired; among the wide range of crimes and administrative violations, three of them are treated in more detail. They are given as examples of the main sources of acquisition of illegal property, namely, corruption, organized crime, and various economic crimes and fraud.

Section three of the first part of the textbook presents some aspects of the impact of illegally acquired property on the economy and society. Attention is drawn to the fact that illegally acquired property has an extremely negative impact on the rule of law, the effective functioning of democratic institutions, and the achievement of the public policy goals in a number of areas - justice, home affairs, economy and others.

The first chapter of the textbook ends with a summary of the most important points and review questions for the students.

Petrunov, G. Countering Money Laundering (Part 2: 2.1-2.2). In: *Counteraction and Confiscation of Illegally Acquired Property*. Sofia: PC-UNWE. 2019. ISBN 978-619-232-264-9.

The referred text includes two sections from the second part of the textbook, dedicated to the counteraction and confiscation of illegally acquired property. They focus on preventive measures against money laundering, which are in force after 2018. At the national level, 2018 marks the adoption of a completely new Law on Measures against Money Laundering and Regulations for its implementation; at the regional level was adopted the so-called Fifth Directive Anti-Money Laundering (Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU).

The sections briefly discuss the origin and development of the idea of money laundering, its characteristics, stages and its differentiation as a separate crime, requiring special preventive measures to ensure that illegal property does not enter in the official financial and economic system. Important milestones in the historical development of the policies at national and international level in the field of money laundering prevention are described.

The various measures introduced with the new legislation for money laundering prevention are presented. Among the topics discussed are the complex checks, including the general conditions, simplified and extended checks, the case of political exposed persons; the risk assessment approach in the prevention of criminal activity; the collection, storage and disclosure of documents, data and information, as well as some elements of the control concerning reporting entities.